

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročinno in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 210.

V Ljubljani, v četrtek 14. septembra 1893.

Letnik XXI.

Izjemni stan na Češkem.

Mi nismo bili nikdar prijatelji mladočeške politike in smo že večkrat naglašali, da ta politika ne more privedi do pravega smotra. Da smo prav imeli nam dokazuje včerajšnji dan, ko so se razglasile izjemne navedbe za ves okoliš praškega deželnega sodišča. S temi navedbami sta se razveljavila dva važna člana naše ustave namreč član 12, po katerem se imajo avstrijski državljani pravico zbirati in snovati društva, le izvrševanje teh pravic se določi s posebnimi zakoni, in pa član 13, kateri daje vsakemu pravico z besedo ali pismom izražati svoje mnenje. Poleg tega so se odpravila porotna sodišča za naslednja hudodelstva oziroma pregreške: veleizdaja, motenje javnega miru, vstaja in punt, javno nasilstvo, motenje vere, umor in uboj, težka telesna poškodba, poniževanje oblastvenih naredeb in hujkanje k sovražnostim ter raba razstrelil za občne nevarne namene.

Kaj je pač dalo povod takim izrednim navedbam. Povodov je bilo pač več. Neposredni povod niso dogodki poslednjih dnij, kajti iz naredb je razvidno, da je ministerski svet že dne 22. avgusta se bil odločil za te izredne navedbe. Zatorej moramo misliti, da so glavni povod nemiri, kateri so bili dan pred cesarjevim rojstvenim dnem v Pragi. Ta dan se je bila začela zbirati po Pragi razna druhalj in je pobila okna plemenitaške resurse in karolinskega okr. sodišča. Mi smo sprva izrekli svoje mnenje, da so to dela socijalistov, in te misli smo še danes, ker si ne moremo misliti, da bi ljudje, ki se bore za narodne idejale, take stvari počenjali. Vlada pa menda sodi drugače. Iz izjave praškega uradnega lista se pa da posneti, da vlada sodi, da so stvar priredili Mladočehi, ki so v ta namen se poslužili socijalnih demokratov. Preiskovati ne moremo, koliko povoda da ima vlada za svoje mnenje.

Seveda, trditi tudi ne moremo, da bi mladočeški vodje s svojimi razburjevalnimi govori ne bili

mного pripomogli k raznim žalostnim dogodkom poslednjega časa na Češkem. Tako pomazanje cesarskega orla na poštah škrlinjah za pisma, pomazanje nemških napisov na javnih poslopih in svaričnih tabel na železnicah ne moremo lahko pripisovati socijalnim demokratom, ki se za take stvari ne brigajo. To je gotovo delo ljudij, katerim so mladočeški govori zmešali glavo.

Sicer se je pa vlada dolgo pomisljala, predno je razglasila navedbe. Skoro lahko rečemo, da bi se ne bile razglasile, da niso dogodki po ministerskem svetu silili, da se to tudi izvrši, kar se je sklenilo. Posebno velike agitacije za proslavljanje kraljevega reskripta z dne 12. septembra 1871. leta so mnogo pripomogle, da so se sicer že sklenjene navedbe tudi razglasile.

Delovanje Mladočehov je že dolgo bilo tako, da se je bilo bati tak h posledic. Posebno, odkar je dr. Grégr začel dajati po shodih volilec migljeje, da naj bi ponehali s plačevanjem davkov in vršenjem drugih državljskih dolžnostij, to je torej, narod nekako hujskati k upor.

Prezgodaj bi že bilo danes ugibati, kake posledice bode imelo izjemno stanje. Nadejamo se pa, da se kmalu pomirijo duhovi in Čehi nastopijo poti v politiki, ki peljejo zares do kakih uspehov, ne pa le do izjemnega stanja. S samim upiranjem pa Čehi ne bodo nič opravili.

Razmere so danes slabše, nego so bile 1868. leta. Tedaj so bili vsi Čehi zjedinjeni, pred vsem jih je podpiralo bogato plemstvo, sedaj so pa Čehi razcepljeni in so zlasti Mladočehi navezani le na lastne moči. Zato se je pa vsekako bati, da bi izjemne navedbe imele podobne žalostne nasledke, kakor so jih imele na Hrvatskem.

Za narod češki se pač v tem boju ni bati. Premagal bode bridko skušnjo, ki ga je zadela. Zmoodroval se bode, da bode bolje vedel, komu je zaupati, ob enem pa še ukrepil se za daljne boje. Pač pa izjemno stanje utegne postati osodepolno za

mladočeško stranko, katere zaupanje se ni opiralo na nobene politične vspehe, temveč na samo gromovite govore po raznih shodih. Če se jim odvzame prilika za beganje naroda po shodih, bodo volilec jeli tudi treznejše misliti o delovanju svojih zastopnikov, o tem, kake vspehe imajo pokazati, ter ne bodo več omamljeni od raznih lepih fraz, ki pa niso družega, kakor fraze in agitacijsko sredstvo. Mladočehi bodo morali se sedaj lotiti resnejšega delovanja, če nočejo, da narod druge može izbira za svoje zaupnike. Porabiti bodo morali svoje velike nadarjenosti v narodovo korist, ne pa le za agitacije. Če tako storé, znajo še nekoliko popraviti, kar so dosedaj zakrivili.

Opozicija v zagrebškem mestnem zastopstvu.

Iz Zagreba, 13. septembra.

V nedeljo, 10. septembra je sklicala opozicijska manjina zagrebškega mestnega zastopstva skupščino, h katerej so pozvali vse volilce brez razlike strank. V tej skupščini so opozicijski zastopniki sklenili pred mestjani poročati o svojem delovanju v mestnem zastopstvu ter svojim volilec razjasniti, kako je prišlo mej večino in manjino do razpora in zakaj se manjina noče nič več udeleževati sednje mestnega zastopstva. Zbralo se je za zategadel v mestnej streljani nenavadno mnogo občinstva, kar priznavajo sami vladni listi, premda se tudi pri tej priliki niso mogli vstrpeti, to nesrečno opozicijo po svoji navadi ogovarjati ter jej podtikati namene, katerih ni nikdar imela. Za glavnega govornika je bil izbran po predlogu zastopnika Folnegovića poznati pobornik za hrvatsko pravo dr. Frank, ki je skupščini razložil že poznati dogodjaj v mestnem zastopstvu, radi katerega ne sodeluje več manjina pri sednicah. To je namreč neuvažena interpelacija dr. Brestjenskega glede policije, katere mestni župan ni hotel sprejeti. Od tega časa, kar je stavljena ta interpelacija pa

LISTEK

Kisek.

(Zgodovinsko-kulturna črtica.)

Velike vojaške vaje, ki so se te dni vršile v Galiciji v prisotnosti cesarjevi, završene so bile nedavno v aradskih končinah in okoli Vilagoša, proslavljenega leta 1849 po kapitulaciji mažarske puntarske vojske pred Rusi. Tu je bilo zbranih kakih 150.000 mož, in sicer iz Morave, Dolenje Avstrije, Štirske, Kranjske, Koroške, Primorja, Hrvatske, Slavonije in iz vsega požunskega okrožja, torej vsa Slovaška, večina sami Slovani. Sem despeje dne 16. septembra i naš cesar in drugi vojaški dostojanstveniki, osobito vojaški odposlanci pri dunajskih veleposlaništvih. Nastanjeni bodo vsi v mestu Kiseku.

Kraljevo svobodno mesto Kisek se je doslej le malokedaj imenovalo v javnosti. In če se popolnoma ni pozabilo, zahvaliti ima za to povsem generalnega štabnega polkovnika Scudierja, ki je kot načelnik pedagogičnemu oddelku v vojnem ministerstvu v Kiseku ustanovil leta 1852 vojaško vzgojevališče. Kdor je že videl Liebenau, Strass in Maribor, predstavlja si lahko i kiseško vzgojevališče. Zgrajena so vsa po jednem kopitu.

Dvajset let pozneje dali so slovo Scudierjevemu poučevalnemu načrtu, in namesto vojaškega višjega vzgojevališča ustanovili so v Kiseku vojaško višjo realko, in baš v tem poslopu bosta nastanjena avstrijski in nemški cesar za dōbe velikih vojaških vaj.

Prvikrat ni, da se tu sestaneta dva vladarja. Meseca novembra leta 1277 bivala sta v Kiseku ogerski kralj Ladislav in Rudolf Habsburški, da bi pridobila za se grofa Ivana Kiseškega v borbi zoper češkega kralja Otokarja. Kmalu potem vnel se je med odpadlim grofom Ivanom in vojvodo Albrehtom avstrijskim boj. Albreht je naskakoval s 15.000 vojniki utrjeno mesto Kisek, in pogumne Kisečanke metale so na naskakovalce goreče baklje, vrelo vodo in celó panjeve.

Že Rimljani zgradili so na nekem hribu blizu današnjega Kiseka stražišče. Ko so prihruli Obri v deželo, zgradili so okoli hriba zidovje, in stoloval je tu njih kralj Lasij. Nato postala je pokrajina Kisek (Castellum Guntionis) iztočna dežela Frankov, in kakor povestnica pripoveduje, naselili so se v tej dōbi, kakor na Štorskem, i v teh krajinah Slovenci in Bavarci.

Kraljevo svobodno mesto Kisek pretresala je burna usoda, zlasti za dōbe kiseških grofov. Zdaj je bilo v lasti češkega kralja Otokarja, nato pa zo-

pet ogersko. Vojvoda Albreht, osvojivši Kisek, pregnal je kralja Andreja III. Kisek se je tudi hrabro ustavljal turškim navalom in napadom. Leta 1532 je prišel Sulejman iznova na Ogorsko ter je bil namenjen proti Dunaju. Dosti ni opravil, ter še male trdnjave, katero je branil Hrvat Nikolaj Jurišić z neznatno posadko, ni mogel vzeti.

Vtis malega mesta, ki broji 8000 stanovnikov nemške, mažarske, a tudi ponekodi slovenske narodnosti, je precēj prijeten. V ozadju ležeče gorovje in s kalvarijsko cerkvijo na hribu daje pokrajini prijazno lice. Notranje mesto obdajalo je nekoč zidovje z okroglimi stolpi in prekopi, zdaj je vse to razvalina; dve predmestji se imenujeta Siget in Ungermarkt.

Starodavni grad, katerega so zgradili Kiseški grofi, je od l. 1695 fidejkomisna last knezov Esterhazy. Benediktinska cerkev zgrajena je v gotičkem slogu, župna cerkev poleg nje pohaja iz srednjega veka, rotovž pa iz 15. stoletja, v svojem arhivu hrani turško zastavo in mnogo družih troféj. Znamenitih hiš in večjih poslopij ni dokaj po mestu, a pred vsem bodi omenjena jednoustopna hiša, v koji bo nastanjen saski kralj Albert. Pogled je od-todi na lepo soho Matere božje, okolu nje so zasajene akacije. Gospodar te hiše je slovenskega rodu, njegovi predniki pisali so se Krčmarji, a v

do sedaj (t. j. od meseca junija) se ni mogla obdržavati nobena sednica mestnega zastopstva. Vsled tega trpi pa mesto ter je skrajni čas, da se temu stanju stori konec. Opozicija dobro vé, kako trdovratna je večina v mestnem zastopstvu in da župan ne bode popustil, nego bode rajše čakal, da se po deželnem zboru spremeni mestni statut večini v prilog ter se brdo na tak način mestna avtonomija še bolj skrečila. Tega pa ne želi opozicija, nego je pripravljena popustiti, ako volilec niso protivni temu sklepu. Opozicija se povrne v mestno zastopstvo s protestom glede ravnanja županovega naproti njej, ali je pripravna sodelovati pri razpravah v mestnem zastopstvu. Skupščina je ta predlog sprejela, odobrivši obenem dosedanje ponašanje opozicije v mestnem zastopstvu.

Ta sklep opozicije se more le odobravati. Pasivna politika more pri naših odnošajih le škoditi, kajti mestna občina ima v novejšem času razpravljati tako važne mestne zadeve, da je neobhodno potrebna prisotnost vseh mestnih zastopnikov. Mesto se hitro razvija ter so potrebne mnoge nove uredbe in le s složnim delovanjem vseh zastopnikov bo mogoče zmagati velike poteškoče posebno v finančijem pogledu. Ko bi opozicija ne hotela dalje sodelovati pri teh važnih razpravah, gotovo bi se vsaki neuspeh vpisal njej v greh in tako bi na svojem ugledu le zgubila. Bode li pa večina videla, da opozicija ž njo složno dela, popustila bo gotovo tudi ona nekoliko v svoji nestrpljivosti, pa se bodo mogli občinski poslovi redno opravljati. Neverjetno pa je, da se v bodočem deželnem zboru ne bi spremenila postava o mestni upravi v prilog sedanjosti večini brez obzira na to, da se je opozicija povrnila v mestno zastopstvo. Sedanja večina si hoče zagotoviti gospodstvo v mestnem zastopu, a to je mogoče le, če se njej v korist spremeni sedanja mestni statut. Ni namreč neverjetno, da bi pri novih volitvah po sedanjem volilnem redu mogla zopet opozicija dobiti večino. Da se to ne zgodi, treba se je za to za časa poskrbeti, kar je mogoče pa le s premembo volilnega reda. In zato bode poskrbela sedanja večina v deželnem zboru z novo postavo v tej zadevi. Opozicija v mestnem zastopstvu je s svojim odločnim ravnanjem opozorila mero-dajne kroge, da se zakonodavnim potom njeno delovanje omeji, če tudi se pri tem mestna avtonomija okrne, saj je to le v korist vladajoči stranki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. septembra.

Spomin kraljevega reskripta. Mladočehi so v več krajih na Češkem skušali prirediti shode in bankete. V Kolinu je bil tak shod, ali se je razpuštil, ker je jeden poslušalec se tako daleč spozabil, da je mej slavnostnim govorom izustil neko razžaljenje velečastva. Dotičnika so takoj zaprli. — Na Sofijskem otoku v Pragi so hoteli prirediti banket, pa ga je policija prepovedala, ker je smatrala, da se z banketom, h kateremu se dopuščajo le povabljeni gostje, hoče le obiti društveni zakon. Zbralo se je bilo do 150 ljudij. Policija je

sedanji dobi so se pomažarili, nazivljejo se: „de Korezmaros“. Nadvojvoda Albreht bo bival v honvedski vojašnici, isto tako nadvojvoda Evgenij in Friderik.

V okolici kiseški na bližnjem hribu je prelepa kalvarijska cerkev, kojoj so zgradili očetje jezuiti; od tod je mičen pogled na mesto, istotako od „pisane kamna“, ki ima svoje ime vsled v skalo vsekanih črk „C. B.“ (Comes Batthyányi). Kamor pa se ozre oko, povsodi ugledaš lepo zaraščene gozde, plodovite njive in vinograde, polja in travniki, katere napajajo in ovlažajo kiseški potok, Repča in Raba. Okolica spada deloma pod železno županijo, v koji biva mnogo ogerskih Slovencev, deloma pod šopronjsko.

Kisečanom omiljeni izletni kraji v okolici so nadalje Cemete, v romantiški kiseški dolini nemški vasi Ratersdorf in Liebing na grad Lockenhaus kneza Esterhazyja. Grad bil je prej samostan in ga je v 17. stol. zgradil grof Fr. Nadasdy za Avguštinca. Tu počivajo rodbine Nadasdy in Drašković. Dve uri od tod se popenja na visokemu hribu (619 mtr.) grad Bernstein; leta 1864 kupil ga je od Batthyányjeve rodbine Anglež Edvard Egan, ki si je kupil — ogersko baronstvo. Dalje treba še omeniti vinorodnih krajev Hegyalja in Pogany.

prišla in jih razpodela. Nekateri so malo obotavljali. Izmej poslancev je bil dr. Grégr jeden prvih, ki je zgubil pogum in odšel, ko je spoznal, da se policija ne šali. Nekateri gledaleci, vidéč, kako so se dali radikalni državni poslanci hitro ustrahovati, so močno zabavljali. Jeden je kričal: „Naši poslanci so bili prvi ki so bežali pred bajoneti. Mi moramo biti kot Mažari, drugače ničesa ne dosežemo.“ Najhuje je je pa zmerjal poslanec dr. Rašin, ki je mej drugim rekel: „To je pač lepa opozicija v boju za narodne pravice.“ Mladočeški poslanci so po našem mnenju pač prav naredili, da se niso policiji ustavljali in več hujskali naroda, ker sicer bi bilo utegnito priti do krvavih prizorov. Se bolj prav bi pa bili naredili, da bi poprej ne bili hujskali naroda, da je vsled tega že nekaj zapeljanih prišlo v ječo. Prebivalstvo je pa pač pričakovalo večji pogum od svojih zastopnikov, kateri so tako močeni v besedah. Mnogi so mislili, da se njih poslanci bodo udali le sili in da so res pripravljeni, kaj pretrpeti za stvar, katero zastopajo. Zaradi tega pa ni čudno, če narod sedaj zgubi mnogo zaupanja do svojih zastopnikov, ki so tako bežali pred policijo.

Praški „Sokol“. Staročeški klub se je te dni posvetoval, kako stališče naj Staročeši zavzemljejo proti praškemu „Sokolu“. To društvo je postalo popolnoma orodje Mladočehov in pri vsaki priložnosti kaže svoje sovraštvo proti Staročehom. Zaradi tega tudi Staročeši ne morejo lahko več pospeševati tega društva, ker to se od njih vendar ne more zahtevati, da bi podpirali svoje politične nasprotnike in agitatorje proti sebi. Klub je zatorej sklenil, da ne bode podpiral več društva, dokler bode zasledovalo politične smotre. — Ta sklep bodo pač mladočeški listi tako zavili, kakor bi bil naperjen proti češkemu narodu, ker je že v navadi, da se napada vsakdo kot nasprotnik narodnosti, kdor se upa grajati napake kacega narodnega društva, če je dotično društvo radikalno. Tako ni le na Češkem, temveč tudi pri nas.

Poljska socijalistična stranka. Te dni je v Berlinu se osnovala poljska socijalnodemokratska stranka. Sšli so se bili zastopniki poljskih delavcev iz raznih krajev Nemčije. Nova stranka bode v zvezi z nemško socijalistično stranko, h katere shodom bode pošiljala jednega odposlanca. Shod se je v bistvu izrekel za vsa načela mejnarodne socijal-demokracije. Glasilo nove stranke bode „Gazetta Rabrotnicza“ izhajajoča v Berlinu. Na shodu se je močno zabavljalo proti poljski duhovščini, kot najhujši nasprotnici socijalnih demokratov. Shod se je izrekel za osemurni delavnik in pa za poljski učni jezik v šolah. Poslednje je sicer malo čudno, kajti dosedaj se socijalni demokratje za jezikovna in narodna vprašanja niso nikjer dosti zanimali. Ne bomo se motili, trdeč, da je to le sredstvo, da bi ložje več poljskih delavcev zapletli v svoje mreže. Poljski delavci so največ dobri narodni Poljaki, za to se pa socijalnodemokratska agitacija začenja pri njih pod plaščem narodnosti.

Novi vojni minister. Mej manevri v Galiciji sta cesar in nadvojvoda Albreht večkrat vsprejela generala konjice, Edmunda pl. Kriegshammerja,

Znamenit je i nadalje v okolici kiseški kraj Regnica z velikanskim Batthyányjevim gradom. Zgrajen je v tri nadstropja, in na pravokotnem dvoru bi se lahko vežbal v orožju — polk vojakov. V vinsko klet, v kojem je prostora za 30.000 do 40.000 veder vina, vozili so se Batthyányci z šestvprežnimi vozovi.

Grof Adam Batthyányi imel je tu v 17. stoletju svojo maslo domačo armado. Na regniškem gradu so se porodili knez Karol Batthyányi, vojni maršal, državni minister, ban hrvatski, vrhovni poveljnik cesarske armade na Bavarskem in v Belgiji, in grof Josip Batthyányi, kardinal-primas Ogorske. V prejšnjem stoletju nahajala se je tu velikanska obrazarna; med obrazi bil je naslikan grozd, za koji umotvor je prejel slikar — 10.000 gld.

Prihodnjo soboto zvečer ob prihodu našega cesarja v Kisek plapolali in goreli bodo kresovi po kiških hribih in holmih tja do slovensko-štirskih gor, stanovniki kiseški pa, kojih predniki so bili slovenske krvi, ne bodo vihteli gorečih bakelj in bojnega orožja, temveč na dušeno bodo vsprejeli ljubljenskega vladarja, in pot, po koji bode hodil s svojim odličnim spremstvom, potresali s cvetkami!

A. S.

in to je vzbudilo misel, da bode v kratkem imenovan za vojnega ministra. Pl. Kriegshammer je sedaj poveljnik prvega voja v Krakovem in tajni svét-nik in vitez reda železne krone I. vrste. Sedaj je v 61. letu. Odlikoval se je v bitvi pri Solferinu. Leta 1869 je bil poklican kot major za krilnega pobočnika v cesarsko vojaško pisarno, kjer je obrnil ná-se pozornost tedanjega načelnika vojaške pisarne, sedanjega načelnika generalnemu štabu, barona Becka. Kmalu potem je postal poveljnik desetemu dragon-skemu polku. Leta 1878 je bil imenovan generalnim majorjem, 1884. leta pa podmaršalom, in pred dvema letoma pa generalom konjice. Za vojnega ministra je odmenjen zaradi tega, ker na najvišjem mestu želé, da na to mesto pride mož, ki je do zadnjega časa bil v dotiki s četami. General pl. Kriegshammer je pri vojakihi jako priljubljen.

Civilni zakon na Ogorskem. Ogorska vlada še nikakor nima v rokah dovoljenja, da zbornici predloži predlogo o civilnem zakonu. Ogorski pravosodni minister ga je sredi avgusta predložil na običajen način vladarju. Ogorski vladni listi se že malo bojé, ker tako dolgo ne pride dovoljenje. Tolažijo se s tem, da se stvar le zaradi tega ni rešila, ker je načelnik najvišje dvorne pisarne, pl. Papay, bil na dopustu, najvažnejših stvari pa cesar ne reši, da ne bi njega vprašal za svét. Sedaj pa, ko se je Papay povrnil z odpusta, bode pa vladar že rešil vso stvar. Ni dolgo tega, so pa vladni listi že hoteli svet prepričati, da je vladar že dal dotično dovoljenje. Iz vsega se vidi, da ogorski vladi gre trda, in da je papež imel prav, ko v svoji encikliki trdi, da se ogorski katoliki morejo zanašati na pomoč vladarjevo. Če sedaj vlada tudi dobi dotično dovoljenje, bode njeno stališče le težavno, ker je očitno, da se njena politika ne strinja popolnoma z vladarjevimi željami.

Francija in Rusija. Na Francoskem je tako navdušenje zaradi prihoda ruskih vojnihih ladij, da se mora trezen človek kar čuditi. Ko bi Francozi pomislili, da je minolo dve leti, da Rusija nekako vrne pohod francoskih ladij v Kronstadtu, in da rusko brodovje ne obišče le francoskih pristanišč, temveč tudi druga ob Sredozemskem morju, bi se pač toliko ne navduševali za Rusijo. Vse je le bolj delo uljudnosti. Tudi ruski listi ne pišejo vsi posebno navdušeno za Francoze. Tako „Grazhdanin“ pravi, da morajo Francozi najpoprej dokazati, da so vredni ruskega prijateljstva. Napraviti morajo neko stalnost doma. Rusija se ne more vezati z državo, katere vlada je popolnoma odvisna od dobre volje nekaterih poslancev, ki jo lahko vržejo, kadar jo hoté. Iz teh besed ruskega konservativnega lista se dá posneti, da Rusi ne bodo posebno navdušeni za Francoze, dokler ti boljše ne vravnajo notranjih stvari.

Slovstvo.

Jubilenszowe wydanie pism Kornela Ujejskiego. V Premišlju v knjigarni Jelena in Langa so jela izhajati v zvezkih po 40 kr. pesniška dela slavnega Ujejskega pod zgornjim naslovom. Izdaja je jako lična in po ceni.

Dramat bez nazwy. V petih dejanjih nam popisuje pisatelj dogodke, vzete iz leta 1865. Tej drami se je priznala druga nagrada. Izdala jo je katoliška tiskarna dr. W. Mlkovskega v Krakovem. Cisti dohodek je namenjen popravu vavelske stolnice.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. septembra.

(Slovesna otvoritev dolenskih železnic) vršila se bo dné 27. septembra. Navzoča bode tudi trgovinski minister Baquechem in načelnik avstrijskih državnih železnic, vitez Blinski. — Slavnostni vlak odide iz Ljubljane (z južnega kolodvora) ob 7. uri 30 minut ter bo postal na posameznih postajah po 5, na večjih po 10 minut. V Kočevje pride ob 12. uri. — Nazaj se vrne ob 3. uri 30 minut popoldne ter pride v Ljubljano na dolenski kolodvor ob 7. uri 30 minut.

(Komisija za pogozdovanje Krasa) je danes imela sejo. Sklenilo se je v 1894. letu na novo pogozditi 140 hektarov s 1.406.700 črnimi borovci, kar bode stalo 8742 gld. 18 kr., na 164 hektarih se pa pogozdovanje popravi in popolni s 540.000 črnimi borovci, kar bode stalo 2561 gld. Na Krasu se je dosedaj od 1874. leta sem pogozdilo 837 hektatov s 13.320.580 drevesnimi sadikami. Letošnje

leto (1893) je pri pogozdovanju Krasa delalo 1495 delavcev, ki imajo vsi vkupe 9797 dnin.

(Imenovanje) Čast. gospod kanonik in knezoškofijski konzistorijalni svetnik dr. Josip Pajek v Mariboru je imenovan prosinodijalnim eksaminatorjem in je prisegel v roke svojega višjega duhovnega pastirja. — Čast. gosp. dr. Anton Medved, korni vikar knezoškofijske cerkve v Mariboru je imenovan namestnim veroučiteljem na mariborski državni gimnaziji.

(Šolske sestre.) Za načelnico mariborskih šolskih sester v Mariboru je za bodoča tri leta zopet izvoljena dosedanja načelnica M. Angelina Križanič.

(Umrli je) dne 13. t. m. ob 9. uri zvečer v. g. Anton Namre, duh. svetnik in v pokojeni župnik v Šmartinu pod Šmatijno goro. Naj v miru počiva!

(Veselič) prireditelja šentpeterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prihodnjo nedeljo, dne 17. septembra, v Hafnerjevi pivarni na sv. Petra cesti. Vspored te važne, dobrodeltne veselice bode obsegal petje, deklamacijo in slavnostni govor. Začne se ob 6. uri zvečer.

(Ubežni kaznjene.) Pred par dnevi je pobegnil oddelku ljubljanskih kaznjencev v Veliki Loki pri Trebnjem, ki so pri gradnji dolenske železnice, 35 let star kaznjeneec Martin Šivavec, po domače „Lojzetov“. Begun je porojen v vasi Stornje št. 44 fare Sv. Križ pri Litiji. Pristojen je v Moravce in po svojem poslu rudokop.

(„Par nobile fratrum“.) Kočevski mestni očetje prosili so mestni odbor celovski, naj jim posodi za otvorjenje dolenskih železnice potrebnih dekoracij. Celovski odbor, ki inace nikamor ne posojuje dekoracij, posodil jih je to pot drage volje „izjemoma“ svojim kočevskim bratom v nemškutarenju.

(Iz celovške škofije.) Župnije so dobili č. gg.: J. Ehleitner župnijo na Kremnici, katero je dosedaj oskrboval; Fr. Korman, župnik v Mižicah, župnijo Grebinj-Kloster; T. Stufka župnijo Malo-Cirkno, katero je dosedaj oskrboval. — Kot nedeljski pridigar je prišel k stolni cerkvi v Celovcu na mesto č. o. H. Ache-ta, S. J., ki je poklican na Dunaj, č. o. Jožef Franc, S. J. — Letošnjih duhovnih vaj za duhovščino udeležilo se je poleg mil. knezoškofa 73 duhovnikov pod vodstvom velečast. o. O. Dilgskrona, vodje oo. ligvorjancev v Ljubnem.

(Semenj v Kobaridu.) V soboto bi bil imeti semenj v Kobaridu. Ker je tolminsko glavarstvo prekasno razglasilo prepoved, zbralo se je v Kobaridu nekaj tržarjev tudi od daleč. Kupčije ni bilo nobene, dobička nikakega. Tržarji bodo tirjali od glavarstva odškodnino za troške.

(Posvečeni v novomašnike) bodo v kratkem goriški bogoslovci gg. Janez Mosettig, kateri je že zvršil bogoslovne študije, Alfonz Blažko in Janez Koršič, bodoča četrtoletnika. Sedaj imajo duhovne vaje.

(Suša.) Opat Maze podal je na shodu znanstvenih društev v Besançonu zanimivih podatkov o suši. Dokazal je iz zgodovine, da velike suše so perijodične, t. j. da se vračajo povprečno vsacih 42 let. Zgodovina govori o velikih sušah v letih: 1010, 1053, 1095, 1137, 1179, 1305, 1473, 1599, 1683, 1767, 1809, 1851, 1893. Prihodnja velika suša bi bila nekako 1935.

(Krščanska umetnost.) Katoliki se povsod prizadevajo za povzdigo katoliške umetnosti in tudi slovenski katoliški shod se je pečal s to stvarjo in sklenil, da je potrebno, da se osnuje umeteljniško društvo za krščansko umetnost. Tudi na katoliškem shodu v Würzburgu se je govorilo o tej stvari. Posebno profesor P. Kuhn iz Einsiedelna se je odločno potegoval za katoliško umetnost. Govornik se je izrekel o raznih potih, po katerih hodi umetnost današnje čase. Realisti vpeljali so socializem v umetnost. Svete zgodbe ne smejo biti corpus vile za realistične umetniške poskuse. Realisti slikajo sveto Rodbino kot eigansko rodbino. Zgodovinsko starinska umetniška smer jim ima premalo dotike s sedanjim časom. Ni zadosti tehnična dovršenost, treba je poznati duh časa, da nas sedanjiki razumejo. Katoliki so zatorej morajo ozirati tudi na cerkveno umetnost. Pokazati je treba, da se katoliška umetnost ozira na vse opravičene težnje. Zadnji čas so bili pa tudi po nemških mestih shodi prijateljev krščaanske umetnosti, ki imajo pred vsem namen seznaniti mej seboj, da podpirajo drug drugega. Skupno ogledujejo sloveče umetne spomenike, katere razlagajo stro-

kovnjaki. Vse že kaže, da ta prizadevanja ne bodo brez uspeha, za to se pa tudi proti krščanski umetnosti že jeze razni liberalni li-ti.

(Verska učiteljstva.) Grška razkolna škofijska skupščina je dne 29. pr. m. v Plaskem sklenila, naj se vse potrebno ukrene, da se v Karloven ustanovi samo moško učiteljstvo in v Pakracu samo žensko za grške razkolnike. Če na Hraskem razkolniki tako skrbé zase, bi pač ne škodilo, če bi tudi mi skrbeli, da dobimo v svoji domovini samo v verskem duhu izobraženih učiteljev.

(Duhovnih vaj v graški škofiji) udeležilo se je 115 duhovnikov. Vodil jih je čast. g. P. Avgustin Rössler.

(Pridevek „tovarna“.) O. kr. štajersko namestništvo je opozorilo okrajna glavarstva, da morajo po nekem ukazu ministerstva notranjih stvari delati na to, da posestniki netovarniško izvrševanih obrtij ne bodo rabili pridevka „tovarna“.

(Živinske kužne bolezni na Štajerskem.) Kožna bolezen pri plemenih govedih je v občini Ilz pri Feldbachu na Gorenjem Štajerskem; pereč ogenj je pa v občinah Rače mariborskega in Mala Vas ptujškega okraja. — V Partinju mariborskega okraja je pa nehal pereč ogenj.

(Plinovo razsvetljavo) dobila bode zdaj tudi Erjavčeva cesta, ker so danes pričeli delavci polagati plinove cevi v zemljo, pričenši od vogla Češkove vile v smeri proti Igrišču ali Seunigovi hiši. — Asfaltni tlak okolu prej imenovane vile in ostalih dveh ob Erjavčevi cesti je že dograjen in se kaj lično vjema z novo zgrajenimi prelepimi palačami.

(Kako Nemci izobražajo mure.) V minolem letu se je iz Nemčije spravilo v Afriko 55.000 hektolitrov žganja, katero se je napravilo v Hamburgu. Kako strašni alkohol slabí in decimira uboge mure, si lahko mislimo. Taka je nemška civilizacija v Afriki. Ni se tedaj čuditi, da so mej njenimi pospeševalci pri murih prvi tržci z žganjem.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 3. do 9. septembra je 21 novorojencev in 25 umrlih. Mej umrlimi so 4 tujei in 7 iz zavodov. 2 sta umrla za škrlatico, 3 za jetiko, 7 za želodčnim katarom, 2 za starostno oslabelostjo in 11 za različnimi boleznimi. Zboleli so 4 za škrlatico, 1 za legarjem, 1 za grižo in 1 za vratico.

(Reške novice.) V minolem mesecu se je tukaj sekvestriralo: 320 klgr. rib, 60 klgr. mesa, 220 kg. sadija, 110 klgr. zelenjave, 50 jajc, 10 klgr. sira, 150 kumar in melon, 10 klgr. kruha, 4 klgr. sladice. — 1. t. m. so vse jedno prišli sem štirje rimski alpinisti. Naši Lahončki so jih navdušeno pozdravili na postaji. Zvečer so jim priredili v mestnem vrtu večerjo. Tu se je napivalo, kakor da bi bili v srcu Italije. In na vse to se je molčalo od strani vlade. — 3. t. m. je parobrod „Zvonimir“ 5000 klgr. tunine odnesel v Benetke. Drugo jutro jo je pa parobrod „Sokol“ odpeljal v isto mesto 4500 klgr. Istega dne (3. t. m.) so se rimski gosti odpeljali v Postojno, da si ogledajo slovečo jamo. Pridružilo se jim je do 50 Rečanov. — Dne 4. t. m. so pripeljali v Reko morskega psa. Dolg je 380 m., a težak 800 klgr. Vjeli so ga blizu Senja. Ribič je dobil nagrado. Istega dne zvečer so odšli rimski gosti. Ko se je jel vlak gibati, so vpili: „Zivel Rim! Zivela Mažarija!“ Kje je pa ostala Avstrija? Za njo niso imeli besedice. — Tudi v knjigi „Oesterreich in Wort und Bild“ se riše Reka kot mažarsko mesto. Mažari so odredili Reki prvo mesto za Budimpešto. Toliko znamenitost pripisujejo Reki. Mi se ni najmanjše ne čudimo Mažarom, pač pa nam se zdi čudno, da se Reka imenuje ogerska v taki knjigi. S tem se ne bode knjiga prikupila Slovanom v obče, a še manj Hrvatom. — Sedaj uvidevajo tudi naši „italianissimi“, da bi bila slavnost rimskim gostom v čast le prevelika demonstracija. Da bi si pomirili vest, so „patres conscripti“ v mestni seji slovesno izjavili, da se krčevito držé Mažarije in da jim je to v posebno veselje. Da tudi Rečane pomirijo, so še dostavili, da hočejo vse svoje sile žrtvovati za blagor in razvoj mesta. No, bomo videli, kaj bodo storili za ubogo prebivalstvo. Do sedaj so bili vedno brez srca do tega dela prebivalstva.

(Constitutioneller — Despotismus.) S tem naslovom objavlja „Grazer Volksblatt“ v št. 210 članek, v katerem po zasluženju ožigosa ogersko vlado, ki toliko časa že dela ovire, da se ne imenuje škof za Zagreb. Trpko obsoja žalostne razmere na Hrvatskem, ter način, kako se volijo v Hrvatih maža-

ronski poslanci, imenuje „einen constitutionellen — Despotismus“, take poslance pa: „Creaturen der freimaurerisch-jüdisch-calvinistischen Allianz“.

(Iz Brna.) 9. sept. Dne 4. t. m. je slavil župnik in pisatelj Václav Kosmák, petdesetletnico svojega rojstva. Gospod je znan po celem Moravskem pod imenom „Kukátkár“, ker spisuje slike iz življenja ter jih v „Kukátku“ izdaje. Ljudstvu je to branje zelo všeč, o čemur priča okoliščina, da poprašujejo, je li v najnovejši številki „Hlasa“ nekaj od „Kukátkára“. Bil je sin precej revnih a poštenih krščanskih starišev. Vzgojen na nemški gimnaziji, je bil tudi nekoliko nemškega mišljenja, pa slavni Sušil je znal na mladino vplivati — Kosmák je postal goreč Čeh. V te čase spada njegova pesem: „Kdo jste Boží bojovníci, v boj!“ Spisal je od tega časa jako mnogo zabavnih, podučljivih in šaljivih povestij in slik. Beseda njegova je poljudna, popisovanje oseb znamenito in povsod preveva zdrav češki, oziroma moravski duh. Bog naj brani še mnogo let mojstra-pisatelja, da celo — umetnika! — Liberalna stranka na Moravskem in njeni pristaši so najboljši učenci Mladočehov in Grégrovih „Narodnih Listov“, to razodevajo posebno zdaj, ko napravljajo narodna stranka po raznih krajih javne shode. Osoda Staročehov jo je podučila. Lidovci pa tudi dobro vedo, koliko jim oni shodi škodujejo, za to morajo zoper nje delovati z „nadčloveškim naporom“, kakor so „Nár. Listy“ imenovali razsajanje Mladočehov v češkem deželnem zboru. Pridejo k vsakemu shodu, rogovilijo, vpijejo, da govornik govoriti ne more in vladni zastopnik je prisiljen shod zaključiti in razpustiti. Ruških sijajnih zmag so že priborili lidovci veliko. O nekem gospodu se tukaj v mestu govori, da le od tega živi. Kar so naši radikalci v zadnjih dnevih v Slavkovu in Vel. Mezeříči počenjali, napolnuje človeka z gnjusom, vedejo se še hujše kakor najporednejši pobalini. — Nemci v Prostějovu propadajo. Da vsaj nekaj nekdanje slave ohranijo, morajo imeti svojo nemško hišo. Za blagajničarja so si izvolili, kakor se govori, Glasa, prav „poštenega“ človeka. Kot mestni uradnik je ogoljufal mnoge zasebnike za doklade in druge svote. V nekaj letih svojega „vrlega“ hiševanja si je napravil precej tisočakov. Zraven je bil skop, da je hodil po hišah beračit, igral na glasovir delavcem po krčmah za jeden krajcar. Radi svojega postopanja je prišel pred porotnike. Mi privoščimo iz vsega srca prostějovskim Nemcem glasovitega Glasa. — Odbor „Národní jednoty pro jih ozúpadní Moravu“ sklicuje dva shoda v Brnu za češke stariše. Tu se bodo podučili, da nobeden svojih otrok v nemško šolo ne pošlje, češki otrok naj gre v češko šolo. Naj bi se občinstvo shodov mnogoštevilno udeležilo, po navodilih ravnalo in — Nemci bodo zopet zatirani, ker se bode pokazalo, v njih veliko jezo, kako malo jih je. — Osrednja šolska matica je napravila v Hostomicah češko trirazrednico, katera se mora razširiti v štirirazrednico, ker jo obiskuje 324 otrok. Da je grozen jok v Izraelu, umevno. Da bi to zaprečili, ne sramujejo se i podlih sredstev. No, potomeci — Tevtonov — imajo debelo kožo! — V Lomnici je umrl grof Al. Serenyi in ondotnega župnika, Špičko, je napadel občinski pisar Slanina ter ga ranil nevarno v glavo. Po činu je skočil s stolpa in se ubil. Hudodelstvo je storil iz namena in ne, kakor so nekateri mislili v blaznosti, priča o tem zadnja oporoka njegova. — Pri Holicah je priredil 2. dragonski polk dirko z zaprekami, ki se je nesrečno končala. Ritmajster princ Schönburg je padel raz konja, a ni se nevarno pobil, pač pa poročnik Ellmaur, ki je padel konju črez glavo ter nezavesten obležal. Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico, kjer je umrl. — V Vsetinu so pri volitvah svoje dni zmagali lidovci nad narodno stranko. Sedaj je tam tako blagostanje, kakor si ga le človeška fantazija napraviti more, tako bi vsak mislil. In res je tako! Sedanje razmerje vsetinsko tako, kakor se je od neizkušenih mladeničev pričakovati moglo: Nemci vladajo z večino, dasi tudi so v manjšini. Le naprej! — Apoštolat sv. Cyrilla a Methode je se je ustanovil. Ako ravno mlad, je že pokazal svoj sad. Na Velehradu je imelo 120, reci: sto dvajset učiteljev duhovne vaje. Slava jim! — Njih. prevz. knez nadškof olomuški, dr. Th. Kohn, je odločil, da ne bode dajal več svojih posestev v najem, ampak da jih bode sam obdelaval in zboljševal. Enako se zanaša z mislijo, vrediti in zboljšati pokojnino duhovnov. Da bi se mu njegov namen le

posrečil! — Nemška večina v deželnem odboru je izvolila za moravskega historijografa dr. Bretholza. Poprejšnji zgodovinar, pokojni dr. B. Dudik je bil Nemcem preveč slovansk, za to mora novi zgodovinar tako pisati, da bo de nemški večini všeč. — Prostějov ima Glasa, Opava pa Nedweda, nekdanjega člana mestnega zbora. Izneveril je Nedwed hranilne bukvice s svoto 1976 gld. 79 kr. ter prisegel, da je denar njegov. Njegova kriva prisega je prišla na dan in prišel je v brezplačno stanovanje. Če je bil znabiti tudi tak stiskač kakor Glas, se more tolažiti, da ima strežaja, kojemu ni treba niti beliša plačati. — Na posestvo milijonarja Hirscha v Rosicah so pripeljali 6000 živih jerebic, da jih bo de počasi streljal. — V Jundrovu so uničili nevarni plini v vodnjaku življenje delavca Martina Haluze. Spustil se je na dno, 16 metrov globoko, da bi delal, a ker je bil zrak preslab, je pozvonil, vrv so mu spustili, a med tem so ga moči opustile, da je padel ter umrl.

(Preoblečene so bile) dne 12. t. m. v uršulin-skem samostanu v Škofji Loki te-le kandidatnje: Berta Malij iz Tržiča, Apolonija Polž iz Mengša, Rozalija Mežnaršič iz Šmihela pri Novem Mestu, Marija Težak iz Metlike, Ivana Gerbic, Neža Legan in Marija Mohorčič iz Žužemberka. Slovesno opravilo je opravil ob obilni asistenciji mil. prešt dr. L. Klofutar.

Spominjajte se
„katoliškega sklada“
ob raznih prilikah!

Telegrami.

Praga, 14. septembra. Razglas namestnikov prepoveduje zbiranje na trgih in ulicah, hoditi okrog v večjih skupinah, demonstrativno nositi kaka znamenja, razobešati zastave izimši državne in deželne zastave.

Levov, 13. septembra. V Galiciji jih je 22 zbolelo za kolero, 17 pa umrlo.

Budimpešta, 13. septembra. Na Ogerskem jih je 22 zbolelo za kolero, 14 pa umrlo.

Rim, 13. septembra. Poslednje dni jih je 15 zbolelo za kolero in 7 umrlo.

Buenos Aires, 13. septembra. Vstaši v Tucumanu preprečili so železniški promet.

Rio de Janeiro, 13. septembra. Vstaši so znova nevspešno napali Nietheroy. Odbile so jih vladne čete. Vstaši imajo velike izgube.

Umrli so:

13. septembra. Rajmund Hribnik, krojačev sin, 1 mesec, Rimska cesta 19, atrofie.

V bolnišnici:

12. septembra. Marija Prašnikar, prodajalka, 44 let, jetika.

Tuji.

12. septembra.

Pri **Matiu**: Beckh, Thurnwald, Stürzeis, Lewy, Schäffer, Tritsch, Steinmassler, Goldsand, z Dunaja. — Schreyer, zasebnik; Felle, trgovec, iz Gradca. — Schwarz, trgovec, iz Brna. — Kovač, potovalec, iz Maribora. — Dettela s hčerjo iz Beljaka. — Pučelik iz Budejevic. — Eldrini, major v pok., s soprogo, iz Linca. — Zulmin, zasebnik, iz Gorice.

Pri **Stonu**: Neuhauser, Hirsch, potovalec, in Adler z Dunaja. — Pleyer s sinom, Gentilomo in Nicolich iz Trsta. — Hufnagel, Zhuber pl. Okrog iz Kočevja. — Schädinger, Tomaseher iz Soteske. — Skoupil iz Postojane. — Homan iz Radovljice. — Dolschein, graščak, s soprogo, iz Postojane. — Rinder, inženir, iz Prerova. — Robič, duhovnik, s Šenturške Gore. — Bedina, župnik, z Reke. — Dorner iz Novega Mesta. — Kessler s sinom s Krškega. — Ortner iz Monakovega. — Schneider iz Maribora. — Cadore iz Škofje Loke. — Cognon iz Ravene. — Neumayer s hčerjo iz Pulja. — Klun, trgovec, iz Ribnice. — Mlekuš, trgovec, iz Starega Trga. — Pibernik, trgovec, iz Suhora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Plesch, trgovec, s soprogo, iz Budimpešte. — Karafiat, trgovec, iz Trsta. — Simoni z Brda.

Pri **bavarskem dvoru**: Pich z Goriškega. — Erkar s hčerjo iz Čermošnice. — Jammer s soprogo iz Bleda. — Taučer in Kovač iz Lesec.

Pri **avstrijskem caru**: Depaul, strokovni učitelj, iz Trsta. — Meider, trgovec, z Dunaja. — Zettel iz Sevnice. — Gradišar iz Kranja. — Malec iz Zagorja. — Hribar iz Postojane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
13	7. u. zjut.	742 5	15 0	"	del. jasno	0 00
	2. u. pop.	741 5	20·2	sl. vzh.	"	
	9. u. zveč.	740 5	14·8	"	oblačno	
Srednja temperatura 16·7°, za 2·4° nad normalom						

Razglas.

438 3—3

Oddala se bo po javni minuendni dražbi

zgradba novega lesenega mostu

čez Poljansko „Soro“ na okrajni cesti v Puštalu pri Škofji Loki.

Vsi stroški proračunjeni so na 2650 gld.

Dotični načrti, proračuni, stavbinski pogoji ležali bodo na razgled v mestni pisarni v Škofji Loki do konca meseca septembra t. l.

Javna minuendna dražba vršila se bo de

dne 3. oktobra t. l. dopoldne od 10. do 12. ure

v mestni pisarni v Škofji Loki.

Pismene, postavno kolekovane ponudbe pošljejo naj se na okrajni cestni odbor v Škofji Loki do 2. oktobra t. l.

Na zavitku naj bo de napis „Ponudba“. Priloži naj se 5% jamčevine gorenjega zneska, bodisi v gotovini ali v hranilničnih knjigah.

Ponudnik se mora izrečno izjaviti, da so mu znani vsi stavbinski podatki in da se vsem pogojem brez pridržka podvrže.

Okrajni cestni odbor škofovski.

Selca, dne 31. avgusta 1893.

F. Štiber, načelnik.

Razpela

vseh velikostij iz jako umetnih lesnih rezbarij pri-poroča za cerkve, šole, urade, bolnišnice, rodbine itd. 455 10—3

Fran Stampfl

v Ljubljani v Tonhalle (v bivšem gledališkem poslopju).

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Knjigotržnica in antiquariat

Maks Fischer

v Ljubljani, Kongresni trg v Tonhalle

priporoča svojo

453 3—3

zalogo šolskih knjig

za gimnazije, realke in učiteljišča

v najnovejših izdajah broširane in vezane po nizkih cenah.

Že rabljene knjige po zdastno znižanih cenah.

Knjigarna
Kleinmayr-ja in Bamberg-a
v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo

451 12—2

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Dunajska borza.

Dne 14. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 30 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 55 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 75 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	983 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	339 " 75 "
London, 10 funtov stri.	125 " 60 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 64 1/2 "
Casarski cekini	— " — "
Nemških mark 100	61 " 62 1/2 "

Dne 13. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 25 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 25 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. — kr.
Avstr. rubešega križa srečke, 10 gld.	18 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 " — "
Ljubljanske srečke	23 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2872 " 50 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	130 " 62 1/2 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavni.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Andrej Kalan.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.